

Inatsisartunut ilaasortaq Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit
/MAANI

Naggueqatigiit inuit piniagaanit ammit EU-mut eqqunneqarsinnaanerisa sukaterifigineqarnerat pillugu Naalakkersuisunut apeqqummut nr. 56-imut akissut

Inatsisartut suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu, EU Kommissionip peqqussutaa Nr. 737/2010-p aamma 1007/2009-ip EU-mi namminermit tuniniaavinni puisinit tunisassianik niuersinnaanermut malittarisassanik EU-p nalilersueqqilernera kiisalu sukaterisoqaqqissinnaanera pinngitsoortinniarlugu Naalakkersuisut qanoq iliuseqarsimanersut paasiniarlugit Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutigineqartut uanga suliaasaqarfinit akineqartussanngortinneqarsimapput, akissuteqaatissarlu Inussutisarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfimmut nunanut tamalaanut attuumassuteqarnera pissutigalugu tusarniutigineqarsimalluni.

16. marts 2015
Suliap nr. 2015-112241
All. Nr. 1883783

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1) Puisit amii pillugit Europami paasititsiniaaneq INUIT-SILA-mit KNAPK-mit allaniillu ingerlanneqartumit suliaasoq aningaasaqarnermut inatsimmit ukiuni kingulerni aningaasalerneqartarpoq. Maanna 2016-mit aningaasaliissutit taakkua peerneqarnialerput. Naalakkersuisut puisit amii pillugit paasititsiniaaneq qanoq nanginniarpaat?

1-imut) 2013-imi aamma 2014-imi aningaasanut inatsimmi 865.000 kr.-it immikkoortinneqartarsimapput Inuit Sila-lu aqqutigalugu puisit amiisa paasisitsiniutigineqarnissaanut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup (APNN) aamma KNAPK-ip akornanni anguniagassat pillugit isumaqatigiissuteqartoqarluni. 2015-imut tunngatillugu 865.000 kr.-inik aningaasaliisoqarnissaa siunner-sutigtisimavara

Inuit Silamik taallugu suliniut puisit aammalu puisit atorneqarsinnaaneri pillugit paasisitsiniaanerit suliarineqarsimavoq. Suliniut ukiuni pingasuni ingerlasussanngorlugu aallartinneqarsimavoq, taakkunanga aningaasaliissutit siullit puisit amiisa piniari-aatsillu paasisitsiniutigineqarnerinut atorneqarsimallutik. 2013-imi aamma 2014-imi paasisitsiniaanerni atuisartut isummaminnik allanngortitsinissaat aammalu Danmarkimi qinikkanit tapersorsorneqarnissaq salliutinneqarsimapput. Ilutigalugu nunani tamalaanni 2015-imi aallartinneqartussat paasisitsiniaanissat eqqarsaatigalugit misilittagasarsioritoqaqqaarsimavoq. Paasisitsiniaanerup ingerlannissaanut ukiuni pingasuni tamani assigiimmik aningaasaliisoqarnissaa aallaaviusimavoq.

Suliniutip ingerlanerani puisit puisinniartarnerlu eqqarsaatigalugit paasisitsiniaanerni Danmarkimi nunanilu tamalaanni attaveqaatissiorneq sammeneqassaaq. Iliuutsit eqqarsaatigalugit paasisitniutissat makkuninnga ilallit ineriartortinnissaat sammeneqarsimapput; tusagassiorfinnut periusigisartagassat, inatsisitigut naalakkersuinikkullu iliussissat, paasisitsiniaanissat, atisanik takutitsisarnissat, tunisassianik pior-saanerit puisinillu tunisassiat tunitsivissarsiorneri.

2010-mi EU-p eqqussuinissamik inerteqquteqarnera atuutiermalli assigiinngitsutigut Kalaallit Nunaata puisinik imaatigullu isumalluutunik atuinerata ilisimaneqarnera si- ammarterniarlugu sulisoqarpoq. EU-mut allakkatigut uppersaasiisaraluarluta kiisalu arlaleriarlugit ornillugillu tusarniaaffigisaraluarlugit paasinarsivoq politikikkut ingerlatsis- uni innuttaasunilu ilisimasaqanngitsortoq. Inuit Silap ajornartorsiut pineqartoq ill- uatungilerniarsarissavaa Namminersorlutik Oqartussat sulianik ilisimasalinnik ava- taaneersunik suleqateqalersinnaalersillugit.

Suleqatigineqartut ukiuni arlaqalersuni suliniummut suleqatissanik pissaaneqarne- rullutillu aningaasaateqarnerusunik pissarsiniarnermut atorsimavaat, tassunga ilan- ngullugit Copenhagen Fur (KF) aamma International Fur Federation (IFF) kiisalu Inuit kattuffiisa Canadameersut/Nunavummeersut akuutinneqalernerisigut nunanit tamalaanit peqataaffigineqartumik Inuit-NGO-imik pilersitseqataanissaat siunertarlugu. Inuit Silap siunissami nunani tamalaanni paasisitsiniaanissamini piniartut Inuit tamaasa sinnerlugit paasisitsiniaanissaa siunertaavoq. APNN taasuma ineriartortinneranut toqqaanartumik peqataasimavoq, kingullermik 2014-imi augustusimi taamanikkut Aalisarnermut, Piniar- nermut Nunalerimullu Naalakkersuisuusoq IFF-ip qullersaanerpaartaanik Nuummi ataatsimeeqateqarmat.

APNN-ip sulissutiginiarpaa suliniutip ingerlanerani (2013-2015) aningaasanut inatsit aqutugalugu Inuit Silap aningaasaliiffigineqartarnissaa, paasisitsiniaanerup ingerlana- ni unittoortoqannginnissaa pinaveersimatinniarlugu. Inuit Sila pillugu kingullermik ilisima- tisisoqarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap aamma Aningasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap 1. maj 2014-imi ataatsimi- innerini.

Paasisitsiniaaneq 2015-ip naanerani naammassippat Naalakkersuisut qanoq iliulersaar- nerinut tunngatillugu 2016-imi tamatumalu kingorna nunani tamalaani suliniutissanut tunngatillugu Canadap Nordisk Minister Rådip il.il. aningaasaliisissinnaanissaat Inuit Silap iluatsilerunarpaa. Nunani tamalaanni pisussat peqataaffigisinnaanissaat an- ingaasaleeqataaffigisinnaanissaallu eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut 2015-imi ukiakkut tamanna naalakkersuinikkut oqallisiginiarpaat.

2) Naalakkersuisut INUIT-SILA-p sunniutaa qanoq nalilerpaat?

2-mut) Danmarkimi nalinginnaasumik innuttaasunut aammalu naalakkersuineramik inger- lataqartunut kalaallit puisinniarternerat aamma EU-p inerteqquteqarnerata Inuit-inut atu- utsinneqannginnera pillugu paasisitsiniaanerit iluatsissimapput. Tamakku ilaatigut pisimapput:

- Magasinip saavani akerliussutsimik takutitsinikkut, tassani KNAPP-it najukkani siulittaasui 12-it kalaallillu folketingimi ilaasortaataitai marluk peqataammata Kon- gens Nytorvimi Magasin saavani 1. majimi oqalugiarmata, tamannalu pivoq Ma- gasin niuertarfiutimini amminik tuniniaasarnerminik taamaatitsimmat. Tamatuma kingorna peqataasut tamarmik ataatsimoorlutik Fælledparkenip tungaanut inger- laaqqatigiipput, tassanilu tapersersuisunut paffimmiunik paasisutissanillu naqi- tanik agguasooqarluni, maj 2012.

- Kalaallit ambassadørissaat paffimmiunik tapersersuisunut tuniniaasartussat Kalaallillu Nunaat kalaallillu puisinniartarnerat pillugit Danmarkimi nammineq nunanilu tamalaani paasisitsiniaasartussat toqqarneqarput, aasaq 2012.
- Kalaallit Nunaat Tivolimimi tuniniaaneq, isersimasunut 1,8 mill. missaaniittunut qaammarsaaneq, aug. 2012 aamma 2013
- Bruxellesimi ataatsimeersuarnermi peqataaneq, nov. 2012.
- Tivolimi juullikkunni tuniniaaneq, dec. 2012 aamma 2013
- Copenhagen Modeuge, puisinniartarneq pillugu assinik saqqummersitsineq kisalu Great Greenlandip atisaliarisartagai puisillu amiinik atuisarneq pillugit Benedicte Utzonip apersorneqarnera, jan. 2013.
- Folketingimi suleqatissarsiorneq tusagassiortunillu katersortitsineq, nov. 2013.
- Facebook, puisinniartarneq pillugu videomik saqqummersitsineq EU-llu puisit pillugit peqqussutaanik akerliuniarluni atsiornernik katersineq, 2013-imi ukiakkut.
- "Sælfie" atorlugu paasisitsiniaaneq, Inuit Sila tusagassiutit inuinnaat atortagaat aqqutigalugit ilisimaneqalerluni "Sealfie"-tullu taallugu Nunavimmi ilaarsilluni atorneqarluni.
- Dronningip kunngikkormiusut qititsitsineranni folketingimi ilaasortat puisit amiinik atisalersorlutik peqataapput, marts 2014.
- EU puisit amiinik eqqusseqqusiunnaarneranut atatillugu Grønlandsudvalgip Folketingimi tusarniaatitsinera, marts 2014.
- Højbro plads-imi puisit aallaavigaglugit nuannatsitsineq, igasut tusaamasat puisit neqiliortinneqarlutik, marts 2014.
- Piseqqusaarluni saqqummersitsinerni pisiniarfinnilu tunisaasartut amerlanerulersinniarlugit Pels Grossistforeningen peqatigalugu suliniuteqarneq. Tassunga ilaalluni 2014-imi juullikkunni paasisitsiniaaneq, suliniutillu 2015-imi saqqummersinneqartussat.
- Facebook aqqutigalugu pisiniarfinnilu juullikkunni paasisitsiniaaneq : "Puisit amiinik pisigit – ukioq manna poortugarsiassat ileqqorissaarnerpaartaralugu kusanarnerpaartaat". Suliniut tusaamasanit politikkerinillu tapersersorneqarluarpoq inunnillu 380.000-init takuneqarluni, dec. 2014.
- Aallartitat Ottawamiillutillu Iqalunniipput piniartut Inuit ataatsimuulersinnissaat siunertaralugu. Inuit Sila Inuit kattuffiisa Nunavummili najukkani piniartut naalakkersuinikkut allaffiannit blev ajunngisaarfigineqangaarluni tikilluaqquneqarpoq, jan. 2015.
- Nunat Avannarliit Ministeriisa Siunnersuisoqatigiivisa Quebec-imi "The North"-imik taallugu isumasioqatigiisitnerani suliamut tunngatillugu oqallitsitsineq, feb. 2015. Inunnut canadameersunut attaveqartarnerit nukittorsarnissaat. Ataatsimoorussamik aqqqissuusaq ukiuni aggersuni Canadamit aningaasalersueqataaffigineqartussaq 2015-imi upernaap ingerlanerani APNN-imit saqqummiunneqassangatinneqarpoq.
- NGO-p pilersinneranut atatillugu kulturikkut nunanit tamalaanit peqataaffigineqartussamik aqqqissuussinissap Nuummi 2015-ip ukiaani aqqqissuunneqartussap pilersaarusionera.

Paasisitsiniaanerup toqqaanartumik sunniutaanut tunngatillugu aallaqqaataaniilli malunareersimavoq suliaq inuiaqatigiinnut kalaallinut taakkulu piniartortaanut pingaarutilerujussuusoq. Ilisimaneqarportaaq suliassaq piffissaq sivisooq atorlugu suliassaasoq, tassani Inuit Sila aqqutigalugu paasisitsiniaaneq ukiuni pingasuni atuutsinneqarnerani immikkut aqqqissuussinertut isigineqassanngilaq, piffissamili qanittumi ungasissumilu

piniartut ajunnginnerusumik atugaqalernissaanut allanngortitsiniaqataasussatut isigineqartariaqarluni.

Ukiut siuliini paasisitsiniaasernerit annertuumik sunniuteqarsimanerat erseqqissumik takussutissaqarpoq. Danmarkimit naalakkersuinnikkut tapersersorneqarneq annertu-serujussuarsimavoq. Ilutigalugu Inuit Silap danskit folketingimi (MF) ilaasortat arlallit suliamut akuulersissimavai, tamannalu takussutissaqartinneqarpoq Great Greenlandip 2015-imi januarimi aaqquissuussinera sioqqullugu juullikkunni paasisitsiniaanermi folketingimi ilaasortat 20-t ministerillu marluk takkuneratigut.

Suliffissuit puisit amiinik tuniniaanermi paasisitsiniaanerinilu qitiusumik inissisimasut paasisitsiniaaneq iluarisimaartorujussuuvuat aammalu paasisitsiniaanerup nunani tamaalani ingerlanneqarsinnaanera tapersersorlugu. Taakku atuisartut, pisiniarfiit, nutaalianik atisaliortartut aammalu naalakkersuinnermik suliaqartut akornanni isummiussimasanik allanngortitsiartulerneq maluginiarsimavaat.

Danmarkimi ajugaasimaarneq takussutissartaluk tassaavoq Coops-ip (Brugsen, Kvickly il.il.) Magasinip 2012-imi puisit amiinik tunisiumajunnaanera ilaarlugu puisit amiinik tuniniaajumajunnaanaraluarnera iluatsinngitsoormat, taarsiullugulu Coop sunnerneqarpoq kalaallit puisit amiutaanik tapersersuilerneqarsaanik puisit amiinik kalaallit piniartuunit pisaanik 2014-imi januarimit pisiniarfiutimini tuniniaasalerneratigut.

Tamatuma saniatigut paasisitsiaaneq aqquqigalugu inuussutissarsiummi tassani susasaqartut assigiinngitsut akornanni suleqatigiinneq nakussassarneqarpoq tamarmik suliamik ataatsimik aallaaveqarluni suleqataalermata.

Great Greenland A/S-ip, APNN-ip aammalu Inuit Silap suliniuteqarnerisa sunniutaat ilaatigut takuneqarsinnaavoq puisit amii avammut nioqquqigineqartartut 2010-mit amerliartoqqilernerisigut, tabel 1.

Tabel 1. EU-p peqqussutaa nr. 737/2010 naapertorlugu akuersissutit Kalaallit Nunaanneersut august 2010-mit 2014-imut.

Ukioq	Akuersissutit amerlassusaat	Puisit amii Kalaallit Nunaanneersut nunanut allanut nioqquqigineqartut amerlassusaat
2010	2	4.712
2011	22	27.125
2012	35	44,611
2013	53	59,943
2014	14	50,054

Pissarsivik: APNN.

Tamanna takuneqarsinnaavortaaq puisit amiisa nunanut allanut nioqquqigineqartartut taakkualu nalingi 2009-mi appasinnerpaareerlutik qaffaqqinneri aqquqigalugit. Taakkuli puisit amiinik eqqusseqqusiunnaarneq sioqqullugu tunisaasarsimasut amerlassusaanut sanilliunneqarsinnaanngilluinnarput, tabel 2.

EU puisit amiinik eqqusseqqusiunnaarmat ingerlaannaq malugineqarpoq, kalaallit avammut nioqquteqartarnerat annertuumik eqqorneqartoq avammullu nioqqutigineqartartut nalingi 95% sinnerlugit ukiut ikittuinnaat ingerlanerini annikilleriarsimasut. Ajorluartumik EU-p puisit amiinik kalallit piniartuisa pisaanik eqqusseqqusiunnaarnerata sunniutai tunineqartartut amerlassusaasulli ersaritsigipput.

Tabel 2. Paasissutissat takutippaat puisit amii EU-mi tunisat annertuumik apparisimanerat, nunat tamat tunitsiviini tunisisinnaanerup inerteqqutigineqalerneratigit pilersinneqartut.

Ukioq	EU	EU-p avataani	Puisit amii nunat tamat tunitsiviini tuneqartut amerlassusaat#	Puisit amii avammut nioqqutigineqartut aammalu naammassilugit tunisassiat nalingi mio. DKKR-inngorlugit#
2004	71 %	29 %	84,700	42,6
2005	69 %	31 %	59,800	52,6
2006	66 %	34 %	82,554	57,7
2007	43 %	57 %	43,603	18,3
2008	16 %	84 %	33,839	7,4
2009	22 %	78 %	6,453	2,0
2010	26 %	74 %	16,257	3,4
2011	30 %	70 %	16,566	3,7
2012	38 %	62 %	42,858	7,6
2013	Na	Na	41,000§	10,0§

Paasissutissat: Great Greenland A/S #: Ukiumoortumik nalunaarusianit paasissutissat. Na: Pisarsiarineqarsinnaangillat piginnittut aamma suliffeqarfiup tuniniaanermik akisussaasup suleqatigineqartullu allangornerisa kingunerisaanik. § Paasissutissat qularnartoqarput suliffeqarfiup tuniniaanermik akisussaasup suleqatigiunnaarneqarnerata kingunerisaanik.

Puisit amiinik pisiortornermi kiffartuussinissamik isumaqatigiisummi aningaasaliissutigineqartut taamaaginnapajaarput, taamaattoq kiffartuussinissamik isumaqatigiisummit GG-mut aamma piniartunut tapiissutit 2009-miit qaffariarsimapput ammeriviup aningaasatigit ilungersunartumik inissimasimanerata kingunerisaanik. 2009-miilli GG-ip amminik pisiortorneq nammineerluni akilersorsinnaasimanngilaa, taamaattumik puisit amiinik pisiortornermi Namminersorlutik Oqartussanit tapiissutit kisimik isumalluutigineqarsimallutik. Taamaattoqarneratigit puisit amiinut ataasiakkaanut akigitinneqartoq ukiut ilaani appasinnerusarpoq ammillu tunineqarsinnaasut ikinnerusimallutik. Aqutsiveqarfiit ilaanni amminik tunisisinnaaneq piffissap ilaani matuneqartarsimavortaaq.

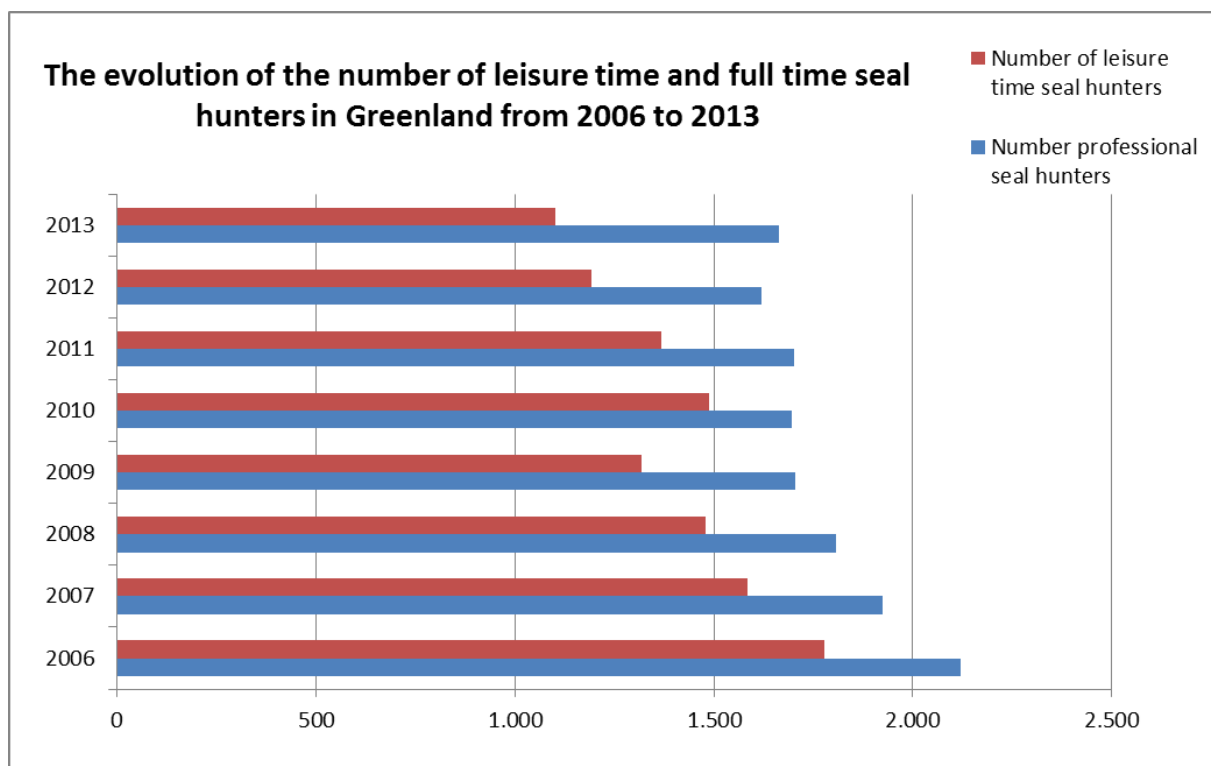
Puisit amii ukiuni kingullerni arfineq pingasuni tunineqarsimasut affaannangorsimapput 2012-imi ikinnerpaagamik 35.000 missaaniisimallutik, tabel 3.

Tabel 3. Puisit pisarineqartartut 2006-2013-imilu amminnut ammerivimmut tunineqarsimasut ineriartornerisa eqikkarneri.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Puisit pisarineqartut amerlassusaat	188,862	160,406	156,766	142,434	156,189	140,027	124,318	145,325
Puisit amii tunineqartut	109,201	85,468	81,580	77,143	69,169	51,826	34,619	50,847
Ammit ammerivimmut tunineqartut procentinngorlugit	58%	53%	52%	54%	44%	37%	28%	35%

Paasissutissat: Great Greenland A/S aamma APNN Piniarneq database

Inuussutissarsiuutigalugu aamma saniatigooralugu piniartut puisinniartartut amerlassusaat ukiuni 2006-2013 29%-imik ikileriarsimapput, takussutissiaq 1 saniatigooralugu puisinniartartut ikileriarnepaallutik 38 %-imik inuussutissarsiuutigalugulu piniartut 21 %-imik ikileriarsimallutik.

Figur 1. Piniartut 2006-imit 2013-imut puisinniartartut amerlassusaasa ineriartorneri.

Paasissutissat: APNN Piniarneq database

3) EU-p puisit amiinik eqqusseqqusiunnaarneranut atatillugu naggueqatigiit Inuit piniagaannit ammit eqqunneqarsinnaanerit maanna EU-p sukateriffigeqqinnialerpaat. Tassunga atatillugu tusarniaanermi martsip 4-ni killeqartumi. Naalakkersuisut qanoq iliuuseqarpat?

3-mut) Namminersorlutik Oqartussat danskit oqartussat peqatigalugit, tassunga ilaalluni Nunanut Allanut Ministeeriaqarfik siunnersuut misissoqqissaarsimavaat oqaaseqaatisatillu siunnersuummullu allannguutissatut siunnersuutitik nassiullugit. Taakku uani itisilerneqarsinnaanngillat isumaqatiginninniarnit ingerlanneqarmata.

Naalackersuisut nungusaataanngitsumik atuineq tapersersugaraat erseqqissumillu nalunaarutigalugu pisuussutit nungusaataanngitsumik piniarneqartartillugit sukaterinissaq inerteqquteqaqqinnissarluunniit tunngavissaqanngitsoq.

Puisit amiinik eqqusseqqusiunnaarneq aammalu Inuit eqqorneqannginnissaanik aalajangiussap 18. oktober 2015-ip kingorna EU-mit aalajangiusimaneqaannassappat puisinit tunisassiat Kalaallit Nunaaneersut EU-mut eqqunneqarsinnaajuarnissaat ajornanngippallu annertusineqarnissaat anguniarlugu Kalaallit Nunaat Danmarkilu suleqatigiinniarpur.

4) EU-p sukatereqqinnialerina qanoq kinguneqarnissaa Naalackersuisunit qanoq nalilerneqarpa?

4-mut) EU-p peqqussutiminik nr. 1007/32009 allanngortinnissaanut missingiut naqqitaq suliarisimasaa Namminersorlutik Oqartussanit Nunanullu Allanut Ministeriaqarfimmit isumakulunnartutut isigineqarput.

Oqaaseqaatigineqartut ilaatigut takuneqarsinnaapput peqqussutissatut missingiummi oqaasertaliussat allannguutaani aammalu itisileeqqusilluni apeqqutini, tassani EU kommissioni piumaffigineqarluni piumasaqaatit assigiinngitsut nassuiaaseqqullugillu nassuiaateqarfigeqqullugit, ilaatigut oqaatsit makku isumaat nassuiaqquneqarlutik "piumasaqaatit" ilaat "naammaginaruussapput" soorlu "pingaartumik aningaasarsiorinissaq siunertaatillugu" ileqqutoqqat malillugit inooriaaseq", "naammassineqassalluni anniarsinnaanerit, ersiorsinnaanerit, annilaangasinnaaneri aammalu anniartitsisinnaanerit annikinnerpaatillugit" kiisalu "inuiaqatigiit tapiissutit pisariaqartitai".

Oqaasertaliussassatut siunnersuutit allannguutaani FN-ip isumaqatigiissutaani 169-imi, 1989-imeersumi inuiaqatigiit inuit aammalu nunap inoqqaavisa nunarsuarmioqatigiit allat assigalugit aningaasarsiorsinnaatitaanerit ineriartortitsisinnaatitaanerallu immikkut isiginiarneqarsimavoq.

Naakittartumik toqutsisoqarsinnaannginneranik allassimasut tamarmik peerneqarnissaat kissaatigineqarpoq taarsiullugulu uummasut imarmiut tamarmik nungusaataanngitsumik atorneqarnerat erseqqissumik allassimasariaqarluni, puisinniarnelut akuerisamik inuussutissarsiutaasoq aammalu "blue growth" uummasunik aallaaveqarluni aningaasarsiornermi tunngaviusumik pingaaruteqartoq nunallu tamalaat kattuffiini DK/KAL-ip kiisalu EU-p ilaasortaaffigisaanittaag suliarineqartut.

Kalaallit/danskit oqaaseqaatissaanut siunnersuutissaanullu tunngatillugu inassutigineqarpoq, allannguutissat ilanngunneqartinnagit atuutsilersinneqartinnagillu eqqusseqqusinnginnissamik piumasaqaatip siulliup sunniutigisimasai pillugit EU misissueqqaasasoq. Eqqusseqqusinnginnermut ilaatinneqannginnerup sunniutai suli takuneqarsinnaalinngillat, kissaatigineqarlunilu inuiaqatigiit Inuit puisinit tunisassiaasa atuisartunit tatingineqarlutik pisiarineqarqittalernissaat aammalu taakku pillugit tunisassiat kukkus-

millu paasisitsiniutigineqarsimani qanoq isilluni qanorlu iliorluni allanngortinneqarsinaani EU-mit pimoorullugit sulissutigineqartariaqartut.

5) Taamatut inatsimmik sukaterinermi Great Greenland-p aningaasaqarneranut qanoq kinguneqassanersoq naalakkersuisut nalilerpaat?

5-imut) Aarleqqutigineqarpoq allannguutissatut siunnersuutigineqartut aqutsisunut, puisinik tunisassioortunut il.il. aammalu inuiaqatigiit Inuit piniartortaanut allaffissornikkut pisarissersuutaassasut taamaasillutillu niuernikkut killilersueqqilernissamut atorneqarsinnaassasut, inuiaqatigiit Inuit uummasunik aallaaveqarluni aningaasarsiorsinnaanisamik soqutigisaanut pitsaanngitsumik sunniuteqartumik. Taamaattumik sukaterinerit Great Greenland A/S kisimi eqqornaviangilaat, piniartulli ataasiakkaat tunisisinnaanissaminut periarfissaat taamaasillutillu aningaasarsiorsinnaanerit aamma eqqorneqartussaassaaq.

EU-mi sukaterinerit puisit amiisa piumaneqarneri ima millisitsigisinnaavaa, Great Greenland A/S-illu aningaasaqarniarnera suli ilungersunartorsiornerulersissavaa. Ingerlatseqatigiiffimmuut piumaffiginnippoq puisit amiinik annertunerusumik tunitsiviusinnaasunik pilersitsinissaq – EU-mi aamma niuerfinni avataaniittuni.

6) Great Greenland A/S ukiuni tulluittuni suleriaasissaminik periusissiorpa? Periusissiorsimappat qanoq taanna isikkoqarpa?

6-imut) Naatsorsuutigaara apeqqutigisat tuniniaanermi periutsinut tunngassuteqartoq. Great Greenland A/S-ip iliusissatut pilersaarutaa kingulleq 2014-2016 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap 29. september 2014 isumasioqatiginerata nalaanni saqqummiunneqarpoq. Taannalu immikkoortunik makkuuninga imaqarpoq:

- Kalaallit Nunaanni namminerimi nunanilu allani tunitsivinnut tunngatillugu tuniniaaneri ineriartorneri tuniniaanissanilu periusissat
- Tuniniaanerup piorsarnissaa, aammalu Kalaallit Nunaanni namminerimi aammalu Kalaallit Nunaata avataanni peqataasarnissaq ilutigalugu Great Greenlandip ilisimaneqarnerata siammarternissaa, aammalu ingerlatseqatigiiffik puisit amiinut tunngatillugu nungusaataangitsumik tunisassioortartut ilisarnaaserlugu ingerlanneqalersinnaanissaa
- Nutaanik tunitsivissarsionnissaq tunitsivioersullu attatiinnarniarnissaat
- Tunitsivinni piumasaqaatit naammassisinnaajumallugit tunisassiat assigiingitsut uninngasuutigineqartartut amerlisarlugit ineriartortinnissaat
-
- Aningaasat uninngasuutit amerlinissaasa qulakkeerniarnissaa, taamaasilluni tunitsiviusartuni kiffaangissuseqarneraluni niuertarnissaq qulakkeerlugu
- Namminersorlutik Oqartussanik, soqutigisaqatinik, pilersuisunik pisisartunillu sulleqateqarnerup pitsaasuunissaata qulakkeernissaa.
- Tunisassiarisartakkatta akiisa ineriartortinnissaanut aallaavissat pitsaasuunissaasa qulakkeernissaat Tassani amminik tuniniaasarneq pineqarnerulluni aammali naammassillugit tunisassiat pineqarlutik.

- Tamakkiisumik tuniniaasarnerup sammineqarnissaa inuit akornanni tusaama-neqarnerput nukittorsarlugulu annertusarniarlugu Amminut tunngasut aammalu tunisassianut naammasseriikkanut tunngasut sammineqarnerussapput.

Great Greenland A/S-imik sullinseqarnissamik isumaqatigiissutip susassaqaarfigineqarnerata akisussaaffik Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfiup ulloq 1. januar 2015 aallarnerfigalugu tiguva. Naalakkersuisoqarfik nalunaarpoq 2015-imi ingerlatseqatigiiffiup aningaasaqarniarnera aamma ilaatigut tuniniaanerup nukittorsarneqarnissaa ilaatigut nunat tamalaani tuniniaanermik pilerisaarinerit aqqutigalugit aallussaqaarniarlutik. Martsimi 2015 Japan-imi tuniniaanermik pilerisaanermik annertuumik ingerlatsisoqarniarpoq, puisit amiisa pisussani arlalinni pilerisaarutigineqassallutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Karl-Kristian Kruse